

แนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
: กรณีศึกษาครูผู้สอนสังกัดโรงเรียนเทศบาลวารินวิชาชาติ จังหวัดอุบลราชธานี
A Framework for Developing Moral and Ethics among the Center of Local
Administrative Organization Students: A Case Study of Warinwichachat City Municipality
School Teachers in Ubon Ratchathani Province

กนิษฐา คุณมี^{1*} สิริมา บุรณกุล² และ ดร.ธเกียรติกมล ทองงอก³

¹บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี ²สำนักวิชาการ มหาวิทยาลัยราชธานี ³ กองการศึกษา เทศบาลเมืองวารินชำราบ
ที่อยู่ E-mail : Angel_tukta@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ ศึกษาและเปรียบเทียบการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาครูผู้สอนสังกัดโรงเรียนเทศบาลวารินวิชาชาติ จังหวัดอุบลราชธานี ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ครูผู้สอนโรงเรียนเทศบาลวารินวิชาชาติ ปีการศึกษา 2556 จำนวน 106 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 40 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น .96 สถิติที่ใช้คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบสมมติฐานใช้ t-test (Independent Samples) และ F-test (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างทำการทดสอบรายคู่ตามวิธีการของ Scheffe' ผลการวิจัย พบว่า

1. แนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาครูผู้สอนโรงเรียนเทศบาลวารินวิชาชาติ จังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวมมีการดำเนินการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ ด้านการกำหนดระเบียบปฏิบัติและการควบคุมการปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบแนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาครูผู้สอนโรงเรียนเทศบาลวารินวิชาชาติ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามเพศที่ต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านพบว่า ด้านการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน ส่วนครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ด้านการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน เมื่อทำการทดสอบรายคู่ พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การสอน 1-10 ปี แตกต่างจากครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การสอน 11-20 ปี

คำสำคัญ : การพัฒนา, คุณธรรมจริยธรรม , นักเรียน

Abstract

The objectives of this research were to study and compare a framework for developing moral and ethics among the center of local administrative organization students: a case study of Warinwichachat City Municipality School teachers in Ubon Ratchathani Province. The sample groups were 106 teachers who taught in 2013 academic year of Warinwichachat City Municipality School. The research instruments were 40 items rating scale questionnaires with the reliability values of .96. The statistics used for analyzing the collected data were percentage, arithmetic mean, standard deviation. The statistics used for

testing hypotheses were t-test (Independent Sample) and F-test (one-way ANOVA). When the differences were found, a pair comparison was done by Scheffe's test. Findings were as follow:

1) The framework for developing moral and ethics among the center of local administrative organization students: a case study of Warinwichachat City Municipality School teachers in Ubon Ratchathani Province was found to moderate level in all aspect and when each aspect was considered separately, it was a high level in principal practice and controlling for students' moral and ethics development, and the rest were moderate level.

2) The comparison of a framework for developing moral and ethics among the center of local administrative organization students: a case study of Warinwichachat City Municipality School teachers in Ubon Ratchathani Province with different sex in all aspect and each aspect was found that making atmosphere in school for moral and ethics development held differences with statistical significance at the level of .05, and the rest expressed no differences. For the teachers who had different experiences in teaching was found that making atmosphere in school for moral and ethics development held differences with statistical significance at the level of .05, and the rest expressed no differences. A pair comparison was done and found the difference of 1-10 and 11-20 years of experiences in teaching.

Keywords: Development, Moral and ethic, Students

1. บทนำ

ปัจจุบันคนเริ่มเห็นแก่ตัวมากขึ้นทำให้ไม่มีคุณธรรมจริยธรรม การศึกษาจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการสร้างคนให้เป็นคนที่สมบูรณ์ และทำให้คนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข แต่สิ่งที่ทำให้คนอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุขได้นั้น ต้องมีความรู้ มีคุณธรรมจริยธรรมประจำใจ สถาบันที่มีบทบาทสำคัญที่เริ่มสร้างคนให้เป็นคนดีมีคุณธรรมนั้นต้องเริ่มจากสถาบันครอบครัว (นิตยา คชภักดี. 2545) กล่าวว่า พ่อแม่ต้องเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับลูกโดยปลูกฝังความดีให้กับลูกตั้งแต่วัยเยาว์ พ่อแรกเกิดถึงหกปีเป็นวัยที่ควรปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมที่ควบคู่ไปกับการเรียนรู้สิ่งอื่นๆ เป็นกระบวนการที่ทำให้คนมีความรู้และคุณสมบัติต่างๆ ที่ช่วยให้คนนั้นอยู่รอดในโลกได้ และอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข

ในการจัดการศึกษาเพื่อให้เด็กมีความรู้มีคุณธรรมจริยธรรมนั้น ครูผู้จัดประสบการณ์ต้องมีความรู้ มีแนวทางและเทคนิคในการจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดกับเด็กมากที่สุด พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 6 ความว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญาความรู้ มีคุณธรรมจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2549) และควรจัดการศึกษาให้เด็กตั้งแต่ยังเล็ก โดยคำนึงถึงวัย ความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาของเด็ก ให้เด็กบรรลุตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

จากการสำรวจของกระทรวงศึกษาธิการ (2549) พบว่า ในอนาคตสังคมไทยมีแนวโน้มที่อาจนำไปสู่สังคมที่ล่มสลายเนื่องจากปัจจุบันมีปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชนไทยในขั้นที่ต้องเร่งแก้ไขและกระทบกับเด็กจำนวนมาก โดยจำแนกปัญหาเด็กและเยาวชนไทยเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ปัญหาที่เกิดจากความยากจนและด้อยโอกาส ทั้งที่มีมาแต่กำเนิดหรือผลสืบเนื่องมาจากครอบครัวหรือถูกกระทำจากบุคคลหรือสังคม และปัญหาที่เกิดจากพฤติกรรมเบี่ยงเบน เช่น การมีเพศสัมพันธ์ ติดเหล้า ติดบุหรี่ ยาเสพติด ทะเลาะวิวาท ฆ่าตัวตาย เล่นการพนัน เที่ยวเตร่สถานบันเทิง ติดเกม อินเทอร์เน็ต เข้าถึงสื่อลามกอนาจารหรือสื่อที่แสดงความรุนแรงและชั่วร้าย เป็นต้น

โรงเรียนเทศบาลวารินวิชาชาติ จังหวัดอุบลราชธานี เป็นสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นสถานที่ฝึกอบรมทางวิชาการและกิจกรรมต่างๆ แก่เยาวชนในชุมชน ในขณะที่ดำเนินการจัดการศึกษาไปแล้วนั้น ยังประสบปัญหาในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนหลายประการ จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี ในฐานะเป็นสถาบันที่ส่งเสริมและพัฒนากิจการศึกษาค้นคว้าให้ชุมชน จึงสนใจศึกษาแนวทางพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนเทศบาลวารินวิชาชาติ เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลหรือสังกัดหน่วยงานอื่นต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาครูผู้สอนสังกัดโรงเรียนเทศบาลวารินวิชาชาติ จังหวัดอุบลราชธานี

2.2 เพื่อเปรียบเทียบแนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาครูผู้สอนสังกัดโรงเรียนเทศบาลวารินวิชาชาติ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตาม เพศ และประสบการณ์ในการสอน

3. สมมติฐานการวิจัย

3.1 ครูผู้สอนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาโรงเรียนเทศบาลวารินวิชาชาติ จังหวัดอุบลราชธานี แตกต่างกัน

3.2 ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาโรงเรียนเทศบาลวารินวิชาชาติ จังหวัดอุบลราชธานี แตกต่างกัน

4. วิธีดำเนินการวิจัย

4.1 การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ บุคลากรครูผู้สอนสังกัดโรงเรียนเทศบาลวารินวิชาชาติ จังหวัดอุบลราชธานี ปีการศึกษา 2556 จำนวน 106 คน

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาครูผู้สอนสังกัดโรงเรียนเทศบาลวารินวิชาชาติ จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 1ฉบับ โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามชนิดตรวจสอบรายการ (checklist) ถามเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ และประสบการณ์ในการสอน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ถามเกี่ยวกับ แนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาครูผู้สอนสังกัดโรงเรียนเทศบาลวารินวิชาชาติ จังหวัดอุบลราชธานี ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมร่วมกับกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน ด้านกิจกรรมของโรงเรียนที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ด้านการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมด้วยการปลูกฝังค่านิยมและด้านการกำหนดระเบียบปฏิบัติและการควบคุมการปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม จำนวน 40 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับค่าเท่ากับ .96

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ให้ผู้ตอบเขียนข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน

4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองกับครูผู้สอนสังกัดโรงเรียนเทศบาลวารินวิชาชาติ จังหวัดอุบลราชธานี โดยดำเนินการในภาคเรียนที่ ๒ ปี ค.ศ. 2014 ได้รับแบบสอบถามกลับคืน 2556 ปีการศึกษา 2014 เป็นร้อยละ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐาน ใช้ t-test (Independent Samples) และ F-test ANOVA เมื่อพบความแตกต่างได้ทำการทดสอบรายคู่ตามวิธีการของ Scheffe'

5. ผลการวิจัย

5.1 การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาครูผู้สอนสังกัดโรงเรียนเทศบาลวารินวิชาชาติ จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมมีการดำเนินการพัฒนาในระดับปานกลาง ($\mu=3.21$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ ด้านกำหนดระเบียบปฏิบัติและการควบคุมการปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง

5.1.1 ด้านการกำหนดระเบียบปฏิบัติและการควบคุมการปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม มีการดำเนินการพัฒนาอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.65$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 อันดับแรก คือ มีการประชุมบุคลากรเกี่ยวกับกฎระเบียบของโรงเรียน ผู้บริหารตระหนักในการวางมาตรการกำหนดกฎระเบียบเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน และบุคลากรมีส่วนร่วมรับรู้และเข้าใจกฎระเบียบของโรงเรียน

5.1.2 ด้านการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมร่วมกับกิจกรรมการเรียนการสอน มีการดำเนินการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu=3.45$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 อันดับแรก คือ ครูผู้สอนมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน ครูผู้สอนใช้ตัวอย่างเรื่องจริงในสังคมมาอบรมสั่งสอนลูกศิษย์ และ ครูผู้สอนมีการยกย่องชมเชยนักเรียนที่ประพฤติปฏิบัติดี

5.1.3 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน มีการดำเนินการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu=2.85$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 อันดับแรก คือ โรงเรียนมีสภาพภูมิทัศน์ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน โครงสร้างพื้นฐานของโรงเรียนมีความปลอดภัย และ โรงเรียนมีอาคารเรียนและอาคารประกอบที่พร้อมใช้งาน

5.1.4 ด้านกิจกรรมของโรงเรียนที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม มีการดำเนินการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu=2.92$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 อันดับแรก คือ โรงเรียนมีกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนเปิดโอกาสให้หน่วยงานภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และโรงเรียนมีการนิเทศติดตามที่เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง

5.1.5 ด้านการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมด้วยการปลูกฝังค่านิยม มีการดำเนินการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu=3.14$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 อันดับแรก คือ ครูมีการฝึกให้เด็กรู้จักการวิพากษ์โดยเป็นพี่เลี้ยงชี้แนวทางการปฏิบัติให้เด็กได้นำไปสู่ภาคปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ครูใช้วิธีการปลูกฝังสิ่งที่ดีงามด้วยการให้ความรู้ควบคู่ไปกับการให้เด็กเห็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในสังคม และครูมีการกำหนดพฤติกรรมที่พึงปรารถนาอย่างชัดเจน

5.2 ผลการเปรียบเทียบแนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาครูผู้สอนสังกัดโรงเรียนเทศบาลวารินวิชาชาติ จังหวัดอุบลราชธานี

5.2.1 ครูผู้สอนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05.

5.2.2 ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ แนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทำการทดสอบรายคู่พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การสอน 1-10 ปี แตกต่างจากครูผู้สอนที่มีประสบการณ์สอน 11-20 ปี

5.3 ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน จากแบบสอบถามปลายเปิด พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่เสนอแนะว่าครูควรเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียนโดยการปฏิบัติให้เห็นเป็นรูปธรรม ครูควรสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในขณะที่สอนทั้งในและนอกห้องเรียน ครูควรจัดหาตัวอย่างเนื้อเรื่องที่ใหม่ทันเหตุการณ์โดยให้สอดคล้องกับเหตุการณ์ปัจจุบันในเรื่องศีลธรรมและสร้างความร่วมมือเป็นเครือข่ายระหว่าง บ้าน วัด โรงเรียน และสิ่งที่ขาดไม่ได้คือ การให้ข้อมูลย้อนกลับที่เป็นข้อมูลข่าวสารของเด็กนักเรียนกลับไปยังผู้ปกครอง และเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็นการแก้ปัญหาความประพฤติของนักเรียน ปลูกฝังจิตสำนึกค่านิยมที่ดีงาม เหมาะสมและถูกต้องแก่เด็กนักเรียน

6.สรุปผลการวิจัย

6.1 แนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาครูผู้สอนสังกัดโรงเรียนเทศบาลวารินวิชาชาติ จังหวัดอุบลราชธานี ในภาพรวมมีการดำเนินการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการกำหนดระเบียบปฏิบัติและการควบคุมการปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม มีการดำเนินการพัฒนาอยู่ในระดับมาก นอกนั้น มีการดำเนินการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง

6.2 ผลการเปรียบเทียบแนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาครูผู้สอนสังกัดโรงเรียนเทศบาลวารินวิชาชาติ จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามเพศที่ต่างกัน โดยภาพรวมและรายไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูผู้สอนมีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 เมื่อทำการทดสอบรายคู่ พบว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การสอน 1-10 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างจากครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การสอน 11-20 ปี

7. อภิปรายผลการวิจัย

7.1 ผลการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษา ครูผู้สอนสังกัดโรงเรียนเทศบาลวารินวิชาชาติ จังหวัดอุบลราชธานี มีประเด็นสำคัญควรนำมาอภิปรายดังนี้

7.1.1 ด้านการกำหนดระเบียบปฏิบัติและการควบคุมการปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน ผลการศึกษาพบว่า ครูผู้สอนมีการดำเนินการพัฒนาอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีความตื่นตัว บุคลากรมีส่วนรับรู้และเข้าใจนโยบายของโรงเรียน โดยมีการชี้แจงด้านการกำหนดระเบียบปฏิบัติและการควบคุมการปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม สอดคล้องกับรัตนากร วงศ์ศรี และคณะ (2550) เห็นว่ามีการประชุมวางแผนการดำเนินการ มีการนิเทศกำกับติดตาม และมีการประเมินผลอย่างจริงจัง มีการกำหนดกฎระเบียบในระดับส่วนรวม และครูดำเนินการด้วยความมุ่งมั่นและจริงจัง และสิ่งสำคัญโรงเรียนต้องมีการส่งข่าวสารข้อมูลที่เป็นระเบียบปฏิบัติของนักเรียนให้แก่บุคลากรให้ได้รับรู้โดยทั่วถึงและส่งให้ผู้ปกครองของเด็กนักเรียนด้วย

7.1.2 ด้านการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมร่วมกับกิจกรรมการเรียนการสอน ผลการศึกษาพบว่า ครูผู้สอนมีการดำเนินการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะจากนโยบายหลักของผู้บริหารมีการกำหนดแนวทางในการเรียนการสอนไม่ชัดเจน ประกอบกับครูผู้สอนทำการสอนหลายวิชาการทำให้สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียนจึงไม่เต็มที เพราะต้องเร่งให้ทันหลักสูตรจึงทำให้การพัฒนาอยู่ในระดับปานกลางซึ่งขัดแย้งกับกัลยา ศรีปาน (2542) ที่ศึกษาพบว่า คุณธรรมจริยธรรมนักเรียนด้านการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด

7.1.3 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน ผลการศึกษาพบว่า ครูผู้สอนมีการดำเนินการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะบริเวณที่ตั้งโรงเรียนไม่เอื้ออำนวยมากนักเพราะตั้งอยู่ใกล้ตลาด ชุมชน จึงเข้าไปใช้ประโยชน์ในสถานที่บ่อยๆ ถึงแม้โรงเรียนจัดสภาพภูมิทัศน์ อาคาร สถานที่สวยงาม ร่มรื่น มีสภาพสมบูรณ์พร้อมสำหรับการใช้งาน มีความสะอาดถูกสุขลักษณะ มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย มีบรรยากาศที่ดี แต่สถานที่ไม่เอื้ออำนวยเพราะเป็นจุดอับที่จะเอื้อต่อพฤติกรรมเสี่ยงของเด็กนักเรียนโดยเฉพาะเวลาเลิกเรียนแล้ว

7.1.4 ด้านกิจกรรมของโรงเรียนที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ผลการศึกษาพบว่า ครูผู้สอนมีการดำเนินการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะผู้ปกครองส่วนใหญ่มีฐานะยากจน ทำให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมมีจำนวนน้อย เพราะต้องทำมาหาเลี้ยงชีพ โรงเรียนได้พยายามปลูกฝังสร้างคุณธรรมให้นักเรียนในโรงเรียนร่วมกับการให้กำลังใจยกย่อง ชื่นชมบุคคลตัวอย่าง โดยการค้นหาบุคคลต้นแบบที่ถือเป็นตัวอย่างที่ดี และก่อตั้งชมรมผู้บำเพ็ญตนโดยสร้างกลุ่มจิตอาสาเป็นเครือข่ายสู่ชุมชน ให้มีกิจกรรมการรณรงค์เล็กๆ น้อยๆ เช่น การแข่งขันตอบปัญหาชิงเงินรางวัลในทุกระดับชั้น รายการเสียงตามสาย การประกวดคำขวัญชิงรางวัล เหล่านี้ถือเป็นการกระตุ้นให้เกิดการรับรู้ และสิ่งสำคัญการได้

เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ก็ถือเป็นสิ่งที่จะทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเป็นสิ่งกระตุ้นให้เกิดการอยากปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้วยตนเอง

7.1.5 ด้านการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมด้วยการปลูกฝังค่านิยม ผลการศึกษาพบว่า ครูผู้สอนมีการดำเนินการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งการปลูกฝังค่านิยม ควรเริ่มต้นด้วยการให้ความรู้ ควบคู่ไปกับการให้เด็กเห็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในสังคม ครูควรค้นหาวีธีการปลูกฝังที่ดีงามซึ่งผลที่ได้จากการศึกษาสอดคล้องกับประภาศรี สีหอำไพ (2543) เห็นว่าวิธีการปลูกฝังค่านิยมเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของเด็ก เริ่มต้นที่การกำหนดพฤติกรรมที่พึงปรารถนา พร้อมกับยกตัวอย่างพฤติกรรมที่ดีงาม ชี้แนะให้เห็นถึงผลดีผลเสีย แล้วร่วมกันประเมินพฤติกรรมที่เกิดขึ้นโดยยึดเกณฑ์ด้านคุณธรรมจริยธรรมของสังคม แล้วครูควรฝึกให้เด็กได้วิพากษ์โดยคอยเป็นพี่เลี้ยงและชี้แนวทางการปฏิบัติให้เด็กได้นำไปสู่ภาคปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ให้เด็กได้เริ่มต้นจากตนเอง นำไปสู่การพัฒนาในกลุ่มเพื่อน ขยายไปสู่บ้าน ครอบครัว ญาติพี่น้อง แล้วผลที่ได้ก็จะกระจายไปเป็นวงกว้าง

7.2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนระหว่างเพศชาย และเพศหญิง และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การสอนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนที่เป็นเพศหญิงมีความห่วงใยเรื่องคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนมาก โดยเฉพาะผู้ที่มีประสบการณ์ในการสอน 11-20 ปี ประกอบกับสถานที่โรงเรียนเป็นชุมชน เป็นที่ตั้งของตลาดจึงไม่สะดวกในการจัดกิจกรรมนอกเวลาเรียน และนักเรียนมีอายุตั้งแต่เด็กอนุบาลถึงชั้นมัธยมปีที่ 3 ซึ่งอายุแตกต่างกันมาก โรงเรียนจึงต้องเอาใจใส่ดูแลเป็นพิเศษ

8. ข้อเสนอแนะ

คุณธรรมและจริยธรรม ถือได้ว่าเป็นกฎหมายของความดีงามของจิตใจมนุษย์ เป็นตัวบังคับให้มนุษย์ประพฤติในสิ่งที่ดีงาม คำว่า “ธรรม” ของคุณธรรมและจริยธรรมจึงรวมถึง ความจริง ความประพฤติดี ความถูกต้อง คุณความดี ความชอบ และคำสั่งสอน คุณธรรมและจริยธรรมจึงเป็นพฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย การพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม ควรพึงหลักคำสอนทางศาสนาเป็นหลัก ครูผู้สอนควรจับเอาธรรมจากทุกศาสนามาเป็นเกณฑ์ที่ควรประพฤติปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับคุณงามความดีที่แสดงออกมาทางความคิดและพฤติกรรมและต้นเหตุของจริยธรรมในตัวบุคคลมาจากสภาพแวดล้อมของสังคม การดูแลแบบอย่างที่ดีงามหรือไม่ดีงาม ล้วนนำไปสู่การนำไปปฏิบัติตามทั้งสิ้น ดังนั้น เด็กเยาวชนโดยเฉพาะเด็กในกลุ่มที่ได้ชื่อว่าเป็นเยาวชนของชาติ ตลอดจนประชาชนในท้องถิ่นควรได้รับการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม และได้รับการอบรมสั่งสอนปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมด้วย

9. เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2549). เอกสารการรายงานแผนการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมเด็กและเยาวชนไทย. (เอกสารอัดสำเนา).
- กัลยา ศรีปาน. (2542). การศึกษาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับประถมศึกษาโรงเรียนบุญเลิศอนุสรณ์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- นิตยา คชภักดี. (2545). จิตเวชสำหรับกุมารแพทย์. กรุงเทพฯ : คณะแพทยศาสตร์ รามาธิบดี.
- ประภาศรี สีหอำไพ. (2543). พื้นฐานการศึกษาทางศาสนาและจริยธรรม. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัตนกร วงศ์ศรี, นันทกา โกมลเสน และรุ่งฤดี พรหมแก้วงาม. (2550). การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน นักศึกษาโรงเรียนลำปางพาณิชยการและเทคโนโลยี. โรงเรียนลำปางพาณิชยการและเทคโนโลยี จังหวัดลำปาง.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2549). กฎหมายเกี่ยวกับการประกอบอาชีพทางการศึกษา เล่ม 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

แบบตอบรับบทความ
การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ครั้งที่ 6
(The 6th NPRU National Academic Conference)

เรื่อง ตอบรับการตีพิมพ์บทความ

เรียน นางกนิษฐา คุณมี, นางสาวสิริมา บุรณ์กุล และ ดร.ชเกียรติกมล ทองงอก

ตามที่ท่านได้ส่งบทความวิจัย เรื่อง “แนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษาครูผู้สอนสังกัดโรงเรียนเทศบาลวารินวิชาชาติ จังหวัดอุบลราชธานี” เข้าร่วมการประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ครั้งที่ 6 (The 6th NPRU National Conference 2014) นั้น

ในการนี้ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ในนามผู้รับผิดชอบการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 6 มีความยินดีที่จะแจ้งให้ท่านทราบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิได้พิจารณาบทความของท่านเสร็จสิ้นแล้ว และมีความเห็นว่าบทความของท่านมีความน่าสนใจและเหมาะสมในการเข้าร่วมนำเสนอ แบบบรรยาย (Oral Presentation) ในงานการประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ครั้งที่ 6 (The 6th NPRU National Conference 2014) และตีพิมพ์บทความฉบับเต็มลงในเอกสารประกอบการประชุมวิชาการฯ (Proceedings) ทั้งนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิได้มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อให้บทความดังกล่าวมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และขอให้ท่านส่งบทความแก้ไขฉบับสมบูรณ์ ภายในวันที่ 10 เมษายน 2557 หากท่านไม่ส่งบทความแก้ไขฉบับสมบูรณ์ภายในวันที่กำหนดจะถือว่าสละสิทธิ์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.พัชรศักดิ์ อาลัย)

ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

สถาบันวิจัยและพัฒนา

โทร. 0 3426 1053

โทรสาร. 0 3426 1053

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ conference6@gmail.com